

μένον παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Γραπείας τῆς Ἑλλάδος, ὅλιγα δὲ εὐρίσκονται ἐν τῷ
Γαμείῳ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν τῷ Ἱστολογίῳ καὶ ταῖς λογιστικοῖς βιβλίαις τοῦ Πανεπιστημίου
φαίνεται περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου εἰς συναλλάγματα ἐκ δρ. 5054.10
ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ ζητήσασα αὐδαμοῦ ταῦτα, οὐδὲ φαίνονται εἰσπραχθέντα
ἢ καὶ ἂν εἰσπραχθῆσαν τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν δὲν εἰσῆχθη εἰς τὸ Γαμεῖον.
Ταῦτα δὲ φαίνεται περιελθόντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ
πολλοῦ χρόνου καὶ τὰ πλεῖστα αὐτῶν ἂν δὲν εἰσπραχθῆσαν εἰσι παραγε-
γραμμένα. Ἐπὶ τούτου δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὴν προσοχὴν καὶ ἐρευ-
νην τῆς Πρυτανείας.

Ἐν Ἀθήναις τῆν 29 Ἰαννουαρίου 1893

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Χ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ
Π. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ
Ι. ΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ

ΠΡΟΣ

ΤΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Διαβιβάζοντες ἡμῖν συνημμένως ἐκθεσιν τοῦ κ. Νομισματο-
γνώμονος περὶ τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1891—92 πεπραγμένων, ὅπως
τυπωθῆ ἔν τῇ ἐνιαυσίᾳ ἐκθέσει τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, παρα-
καλοῦμεν ὅπως διαρκούσης τῆς ἐκτυπώσεως πέμπωνται ἡμῖν
τὰ δοκίμια πρὸς διορθώσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 8 Δεκεμβρίου 1892

Ὁ Ἐφορὸς

ΕΜ. ΡΟΪΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟΝ ΕΤΟΣ

1891 — 92 ΠΕΡΥΦΑΓΜΕΝΩΝ

Κόρυς Ἐφορε

Καὶ κατὰ τὸ λήξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1891—1892, ἐξηκολούθησαν καὶ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ ἐργασίαι δραστηρίαι καὶ ἀπροσκόπτως ἐπεδιώξαντες δὲ κατ' αὐτὸ κυρίως τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συγκεντρώσεως ἐν αὐτῷ ἀπασῶν τῶν ἀνηκουσῶν τοῦ Κράτους νομισματικῶν συλλογῶν, καὶ κατορθώσαμεν ἐντελῶς τοῦτο, ἐκτὸς μικρῶν τινῶν ἐξαιρέσεων. Καὶ δὴ ἐγένοντο τὰ ἑξῆς:

Τὰ παρὰ II. Γραυτοπούλου κλαπέντα.

Μετὰ τὴν κατάταξιν τῶν νομισμάτων τούτων καὶ τὴν σύνταξιν τῶν σχετικῶν πρωτοκόλλων, τὴν γενομένην συμφώνως τῇ ἀπὸ τῆς 12 Ἀπριλίου 1891 ὑπ' ἀριθ. 7377 καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ ἐκθέσει ἐν Σελ. 49 μνημονευθείσῃ ὑπουργικῇ διαταγῇ, κατορθώσαμεν μετὰ ἐπιβράδυνσιν οὐκ ὀλίγων μηνῶν, περὶ ἧς ἀπευθύνουμεν ὑμῖν τὸ ἀπὸ τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1891 ὑπ' ἀριθ. 200 ἐγγράφον, — νὰ παραλάβωμεν τῇ 1ῃ Νοεμβρίου, ἅπαντα τὰ ἐν Παρισίαις καὶ Γενεύῃ ἀνεφεθέντα καὶ κατασχεθέντα νομίσματα, τὰ κατόπιν περιελθόντα εἰς χάρας τῆς ἐπὶ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου ἐπιτροπῆς. Ἡ παραλαβὴ αὕτη ἐγένετο παρισταμένῳ ὡς ἀντιπροσώπῳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, δυνάμει ὑπουργικοῦ ἐγγράφου ἀπὸ τῆς 29 Ὀκτωβρίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 2849, τῶν κ. κ. Ἰωάννου Καλοσύπη τμημα-

τάρχου τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως καὶ Γ. Κωνσταντινίδου, Ἐφόρου τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης.

Τὰ περὶ τῆς παραλαβῆς πρωτόκολλα, εἰς τριπλοῦν συνταχθέντα, ὑπεγράφησαν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐμοῦ, καὶ τὸ μὲν τῶν ἀντιγράφων παρελάβομεν ἡμεῖς, τὸ ἕτερον ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ τρίτον ὑπεβάλλομεν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄμεσως μετὰ τὴν παραλαβὴν κατέταξεν τὰ νομίσματα ταῦτα εἰς τὰς ἀρχαίας αὐτῶν ἐν τῇ συλλογῇ θέσεις καὶ οὕτως ἐπληρώθησαν τὰ πλείστα τῶν ἐκ τῆς κλοπῆς κενῶν. Ἀλλὰ περὶ τούτων θέλομεν λεπτομερέστερον γράψαι ἐν τῇ μεγάλῃ περὶ τοῦ Μουσείου ἐκθέσει.

Τὰ τοῖς Rollin καὶ Feuardent ἀνήκοντα νομίσματα.

Κατὰ τὴν παράδοσιν ταύτην παρέλαβον καὶ τὰ ἐν τρισὶ δέμασι περιεχόμενα νομίσματα τὰ ἐν Παρισίαις παρὰ τοῖς κ. κ. Rollin καὶ Feuardent ἀνακαλυφθέντα καὶ διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῇ Γενικῇ Ἐφορῇ τῶν ἀρχαιοτήτων διαβιβασθέντα.

Τούτων, τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 δέμα περιείχε, ὡς καὶ ἡ ἐπιγραφή αὐτοῦ ἐδήλου, ἑξήκοντα (ἀρ. 60) ἀργυρῶν νομίσματα, ὧν ἡ ποιότης πρὸς τὰ ἐκ τοῦ Μουσείου ἡμῶν κλαπέντα, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀναγνωρισθῇ μετὰ βεβαιότητος ἐν Παρισίαις ἐστάλησαν δ' ἐκείθεν τῇ ἐμῇ παρακλήσει, παρὰ τῶν κ. κ. Rollin καὶ Feuardent, ἵνα ἐξετασθῶσιν ἐνταῦθα, ἐνθα ὑπάρχουσι πλείονα στοιχεῖα ἀναγνωρίσεως, ἢ τὰ δευτέρω καὶ βιβλία τοῦ Μουσείου, καὶ τὰ μὲν ἀναγνωρισθῶμενα, ὡς τῷ Μουσείῳ ἀνήκοντα, κρατηθῶσι, τὰ δὲ λοιπὰ ἐπιστραφῶσιν αὐτοῖς.

Τῶν νομισμάτων τούτων ἀναγνωρίσαμεν, ὡς βεβαίως ἀνήκοντα τῷ Μουσείῳ, πρῶτον μὲν πᾶν τῇ ἐπιτροπῇ τριάκοντα καὶ ὅκτωι (ἀρ. 38), κατόπιν δὲ μόναι ἐν τῷ Μουσείῳ, διαρκούσης τῆς κατατάξεως, ἑτέρα ἑνδεκά (ἀρ. 11)· τὰ δὲ λοιπὰ ἑνδεκά, ἅτινα βεβαίως δὲν ἀνήκουσι τῷ Μουσείῳ ἀλλὰ εἶναι κτήμα τῶν κ. κ. Rollin καὶ Feuardent ἐπέμψαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 235 ἀπὸ τῆς 31 Ἰανουαρίου 1892 ἐγγράφου ἐν κιβωτιδίῳ καταλλήλως ἐσφραγισμένῳ, ἵνα διὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐπιστραφῶσι τοῖς κ. κ. Rollin καὶ Feuardent. Ἡ ὑπηρεσία τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης διαβίβασεν ἄμεσως αὐτὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας ἀλλ' οἱ κ. κ. Rollin καὶ

Feuardent παραπονούντων δι' ἐπιστολῶν τῶν πρὸς ἐμὲ ὅτι εἰσέτι δὲν ἐπεστράφησαν αὐτοῖς τὰ νομίσματα ταῦτα.

Τὰ λοιπὰ τῶν κλαπέντων νομισμάτων.

Τῇ 11ῃ Ὀκτωβρίου 1890, ἐπεμψεν ἡμῖν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15770 ἐγγράφου του, ἐν τρισὶ σακκιδίοις ἐσφραγισμένω, ἀρχαῖα νομίσματα καὶ ἐντυπα αὐτῶν, διαβεβαιώνοντα τῷ Ὑπουργεῖω ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέως ὡς πειστήρια τῆς κλοπῆς τοῦ Π. Ραυτοπούλου, καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν ἕνα καταθέσασθαι αὐτὰ ἐν τῷ Μουσείῳ. Ἐπιστάντος τοῦ χρόνου τῆς κατατάξεως αὐτῶν ἐν ταῖς θέσεσι τῆς Ἐθνικῆς Συλλογῆς, ἐξ ὧν ἀφηρέθησαν, ἐζητήσαμεν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 238 ἀπὸ τῆς 5 Φεβρουαρίου 1892 ἐγγράφου ἡμῶν πρὸς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον σύστασθαι ἐπιτροπῆν, ἥτις νὰ προβῇ πρὸς ἡμῖν εἰς ἀποσφράγισιν τῶν σακκιδίων, καὶ ἐξετάσῃ ἂν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν συμφωνεῖ πρὸς τὰ σχετικὰ ἐπίσημα ἐγγράφα τὰ παρὰ τῆ Εἰσαγγελείᾳ.

Τὸ Ὑπουργεῖον διώρισε διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 2673, 3067 ἐγγράφου ἐπιτροπὴν συνισταμένην παρὰ τῶν κ. Π. Καββαδία, Α. Γ. Λόλλυκα καὶ ἡμῶν, ἥτις τῇ 18 Μαρτίου 1892 προσέβη εἰς τὴν ἀποσφράγισιν, ἀρ' οὗ πρότερον ἐβεβαιώσε τὸ ἀλύμαντον τῶν σφραγίδων. Ἐν ἐνὶ τῶν σακκιδίων ταύτων εὑρήμεν τὰ δέκα ἐπτὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τ' ἀνήκοντα τῷ Μουσείῳ μνημονεύμενα δὲ καὶ περιγραφόμενα ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῶν κ. κ. Chabouillet διευθυντοῦ καὶ E. Babelon ὑποδιευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Νομισματικῆς Συλλογῆς τῆς Γαλλίας (Cabinet des Medailles), τῷ ἐπιστημονικῶς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 258 ἐγγράφῳ τοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρισίοις. Καὶ τὰ νομίσματα ταῦτα κατατάξαμεν εὐθὺς κατόπιν εἰς τὰς θέσεις, ἐξ ὧν ἀφηρέθησαν παρὰ τοῦ κλέπτου.

Τῇ δὲ 24ῃ Μαρτίου 1892 παρέλαβον παρὰ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἑτέρα δέκα τέσσαρα νομίσματα, ὧν πέντε (ἀρ. 5) ἀργυρᾶ, ἑπτὰ (ἀρ. 8) χαλκᾶ, καὶ ἕν (ἀρ. 1) μαλὸβδινον εὑρεθέντα τὴν ἐπιούσαν τῆς κλοπῆς τοῦ Ραυτοπούλου, ὑπὸ τοῦ τότε γραμματέως τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου Κ. Γυμναράκη ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Πανεπιστημίου ὑπὸ τὸν κεραιναγωγόν, καὶ κατατάξαμεν εἰς τὰς θέσεις, ἐξ ὧν ἀφηρέθησαν ὑπὸ τοῦ κλέπτου.

Νομίσματα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

Ἐπιστάντος τοῦ χρόνου τῆς κατατάξεως ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συλλογῇ τῶν παρὰ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας παρεχωρηθέντων νομισμάτων, ἅτινα παρέλαβον τὴν 2αν Σεπτεμβρίου 1890 διὰ πρωτοκόλλου ἐν κιβωτίῳ ἐσφραγισμένῳ, παρεκτίσεα διὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 7 Φεβρουαρίου 1892 καὶ ὑπ' ἀριθ. 239 ἐγγράφου, νὰ παρεγγελλῇ τῇ μὲν ἀρμοδίᾳ ἐπιτροπῇ νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Νομισμ. Μουσεῖον καὶ βεβαιώσῃ τὰ ἀλύμαντον τῶν σφραγίδων τοῦ κιβωτίου, τῷ δὲ κ. Δ. Φιλίῳ, ὅστις εἶχε παρελάβῃ τὰ νομίσματα ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου παρὰ τοῦ πρόην νομισματογνώμονος, νὰ παραδώσῃ ἡμῖν ταῦτα συμφώνως πρὸς τοὺς ἐπιστήμους καταλόγους τῆς πρώτης παραδόσεως (ἴδε προηγουμένην ἐκθεσιν). Τὸ Σ. Ὑπουργεῖον διέταξε τὰ αἰτούμενα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2673 τῆς 6ης Μαρτίου ἐγγράφου του. Τῇ δὲ 27ῃ Μαρτίου ἀπεσφραγίσθη διὰ πρωτοκόλλου τὸ κιβωτίον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὁ κ. Δ. Φιλίας παρέδωκεν ἡμῖν δὲ ἰδιαιτέρων πρωτοκόλλων χρονολογουμένων ἀπὸ τῆς 27, 29 καὶ 30 Μαρτίου τὰ νομίσματα, ἅτινα, ὡς ἀνεφέραμεν τῷ Ὑπουργεῖῳ διὰ κοινῶ ἐγγράφου, ἐξέθησαν καθ' ἕνα σύμφωνα πρὸς τὰ πρωτόκολλα τῆς πρώτης παραδόσεως.

Σημ. Ἐγένετο μόνον ἡ παρατήρησις ὅτι ἐντὶ τῶν δύο σβλιδῶν τοῦ Ἀναστασίου Α' τῶν ἀναφερομένων ἐν πρωτοκόλλῳ Α' εὑρήμεν ἐν περιπίπῳ καὶ ἕνα σβλιδὸν τοῦ αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν παραλαβὴν προσέβη εἰς ἐπιστημονικὴν κατάταξιν τῶν νομισμάτων ἐν ἰδιαιτέρῳ θήκῃ, ἐξ ἧς ἢ ἐξελκυσθῶσι, ἕνα συγγωνευσίῳ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Συλλογῆς, μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ περιγραφικοῦ καταλόγου αὐτοῦ, ἢ ἐπιχειρήσομεν μετὰ τὸ πέρας τῆς συντάξεως καταλόγου τῶν Ζωσιμαίων νομισμάτων, εἰς ἣν νῦν ἀσχολούμεθα.

Συλλογὴ Ἰωάννου Δημητρίου.

Συνεπεία τῶν ἔσων ἐξέθημεν ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ παρελθόντος Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἐξεδόθη τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 1891 Β. Διάταγμα δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 316 (11 Νοεμβρίου 1891), φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, διατάσσαν ὅπως ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν Αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων τῶν ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς Ἰ. Δημητρίου δωρηθεισῶν, ἀποχωρισθῶσι τὰ νομίσματα καὶ κατατεθῶσιν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ.

Συμφώνως δὲ τῷ Β. τούτῳ διατάγματι, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως, παρήγγειλε τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἑταιρίᾳ διὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 15ης καὶ 28ης Νοεμβρίου ὑπ' ἀριθ. 23447 ἐγγράφων, — ἀνακοινωθέντων καὶ ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 374 (3 Δεκεμβρίου) ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρίας — ἵνα παραδώσῃ ἡμῖν τὴν νομισματικὴν αὐτὴν συλλογὴν κατὰ τρόπον κανονιζόμενον κοινῇ συνενοῶσαι τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων, τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρίας ἐκλελειμένης ἐπιτροπῆς καὶ ἡμῶν.

Τῇ 5ῃ Μαρτίου μ.δ.α.ς, ἕνεκα παρεμπιπτότων καυμάτων, συνήλθον ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρίας οἱ κ. Δημ. Φίλιος, Κ. Μυλωνᾶς καὶ Ἀντ. Οἰκονόμου, μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρίας, οἵτινες μετὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων Π. Καββαδίου καὶ ἡμῶν, ἐκάνονισαν τὸν τρόπον τῆς παραδόσεως, ἀποφασίσαντες ὅπως ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ Μουσείου τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρίας κ. Ἀθην. Κομμανοῦδης παραδώσῃ ἡμῖν τὰ νομίσματα συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρίας, τὰ μὲν ἐν καταλόγῳ καταγεγραμμένα, συντασσόμενα κατὰ τὴν παράδοσιν καταλόγου δημοσιακοῦ χρησιμεύοντος πρὸς βεβαίωσιν τῆς αὐτότητος τῶν νομισμάτων καὶ ὑπογεγραμμένου ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ παραδίδοντος καὶ τοῦ παραλαμβάνοντος.

Τῆς πρὸς τοῦτο ἐργασίας ἠρξάμεθα μετὰ τοῦ κ. Αθ. Κομμανοῦδης τὴν 9ην Μαρτίου καὶ συντόμως ἀσπληθύνοντες ἐπερκατώσαμεν αὐτὴν τὴν 2 Μαΐου, συντάξαντες εἰς διπλοῦν ἑπτὰ πρακτικὰ ἢ πρωτόκολλα παραδόσεως καὶ παραλαβῆς (ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α—Ζ.) καὶ κατάλογον περιγραφικῶν χιλίων πεντακκοσίων ὀγδοήκοντα (ἀρ. 1580) συμπληρωματικῶν νομισμάτων, ἧται μὴ περιγραφόμενων ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Feuardent.

Τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐγγράφων τούτων κατατέθησαν τὰ μὲν ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρίας, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου.

Ἐὖλος τὴν 19ην Μαΐου, ὅποτε ἐντελῶς συνετελέσθη ἡ παράδοσις καὶ μετακόμισις τῶν νομισμάτων, παρεδώκαμεν ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ἐπιτροπῆς συμφώνως τῷ Ὑπουργικῷ ἐγγράφῳ τῆς 15ης Νοεμβρίου ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων ἐγγράφων τῇ Γενικῇ Ἐφορῇ τῶν Ἀρχαιοτήτων, ἵνα καταθέσῃ ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας πρὸς δὲ παραδόσθωσαν αὐτῇ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ καὶ τὰ ἐξῆς.

1ον Ὁ ἐντύπος κατάλογος τῆς Συλλογῆς ὁ ὑπὸ Feuardent, ὁ περιέ-

χων ἐν τοῖς περιθωρίοις τὰς χειρογράφους σημειώσεις τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς.

2ον Χειρόγραφος κατάλογος ὑπὸ Πρωτοκόλλῳ ἐκ σελίδων εἴκοσι καὶ δύο ὑπὸ τὴν ἐπιγραφοὴν « Ἐλεγχος τοῦ ὑπὸ τοῦ Feuardent συμπληρωματικοῦ καὶ τυπωθῆσομένου καταλόγου ».

3ον Ἀντίγραφον πρωτοκόλλου τῆς πρὸς παράδοσιν τῶν νομισμάτων τελευταίας ἐπιτροπῆς.

Τὰ νομίσματα τὰ περιγραφόμενα ἐν τῷ ἐντύπῳ καταλόγῳ, εἴδομεν ἐν τάξει, οὐδενὸς ἄλλου ἐλλείποντος, πλὴν ἐκείνων ὧν τὴν ἐλλείψιν ἀσημαίωσεν ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ. ἅτινα οὐδέποτε ἐστάλησαν εἰς Ἀθήνας, περιεγράψαν δὲ ὑπὸ τοῖς ἐξῆς ἀριθμοῖς 104, 169bis, 173bis, 218, 273, 274, 463, 505, 506, 554, 585, 608, 616, 646, 657, 663, 689, 724, 786, 801, 812, 814, 832, 861, 898, 973, 983, 984, 985, 1027, 1029, 1077, 1083, 1085, 1119, 1145, 1149, 1179, 1200, 1203, 1222, 1308, 1322, 1333, 1347, 1350, 1363, 1382, 1430, 1457, 1488, 1500, 1538, 1584, 1587, 1594, 1615, 1687, 1835, 1884, 1897, 1910, 2003, 2062, 2092, 2106, 2132, 2152, 2169, 2181, 2186, 2203, 2210, 2248bis, 2253, 2254, 2258, 2277bis, 2289, 2470, 2521, 2526, 2548, 2831, 2871, 2909, 3007, 3009, 3143, 3243, 3361, 3417, 3482.

Διὰ τὰς περιγραφὰς τοῦ ἐντύπου καταλόγου Feuardent βρούντος δυστυχῶς ἀνακριθειῶν ἐλλείψεων καὶ σφαλμάτων ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν τὰς πολυπληθεστάτας διαρρήσεις τοῦ πρώην νομισματογνώμονος Κ. Πρωτοκόλλου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ἐν ἐπισήμοις ἐκθέσεσι καὶ ἐν τοῖς περιθωρίοις τοῦ ἀντύπου τοῦ καταλόγου Feuardent τοῦ φυλασσόμενου ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας, προσθέσαντες καὶ ἡμεῖς τινὰς ἐν τοῖς πρακτικοῖς Α—Ζ. διαφυγούσας τὴν προσοχὴν τῆς πρώτης ἐπιτροπῆς. Αἱ σημαντικώτεραι τῶν ἡμετέρων διορθώσεων εἶναι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 3518, 3524, 3526, 3527, 3532, 3533, 3536, 3549, 3553, 3557, 3568, 3570, 3574, 3584 καὶ 3586 νομίσματα τῶν νομῶν, ὧν αἱ ἀπεικονίσεις καὶ περιγραφαὶ δὲν συμφωνοῦσι πρὸς τὰ νομίσματα ἐντελῶς, ἀλλὰ φαίνονται γενόμενα κατὰ νομίσματα διαφόρου διατηρήσεως. Ἐνίοτε δὲ τὸ ἐμπροσθεν ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ νομίσματος ἀπεικονίσθη ὡς ἀνήκον εἰς πλείονα νομίσματα (ὡς π. γ. τὰς εἰκόνας τῶν ὑπ' ἀριθ. 3518, 3523, 3543, 3557 κλ. νομισμάτων).

Τὰ δὲ συμπληρωματικὰ νομίσματα τοῦ ὄψ' ἡμῶν συνταχθέντος καταλόγου εἰσὶν ἐν ὄλιγ' χιλίαι πεντακόσια ἠγδοήκοντα (ἀριθ. 1580) ἤτοι χρυσᾶ πενήκοντα τρία (ἀρ. 53), ἀργυρᾶ τριακόσια ἑβδομήκοντα ἑννέα (ἀρ. 379), ἐκ κράματος τετρακόσια πενήκοντα τρία (ἀρ. 453), χαλκᾶ ἑξακόσια ἠγδοήκοντα ἑννέα (ἀρ. 689), μαλὺβδινὰ τέσσαρα (ἀρ. 4), ἐκ μίγματος ἐν καὶ ὕελινον ἐν κατὰ λάθος δὲ ἕτερα τέσσαρα ὕελινὰ νομίσματα παρεδόθησαν πρότερον ἐκ τῆς συλλογῆς τῷ Κεντρικῷ Ἀρχαιολ. Μουσείῳ, ἀλλὰ πρέπει καὶ ταῦτα νὰ παραδοθῶσιν ἡμῖν.

Ἡ περιγραφή τῶν νομισμάτων τούτων ἐν τῷ πρῶ ἡμῶν συνταχθέντι καταλόγῳ εἶναι ἀνεξάρτητος καὶ ἐν πολλοῖς διαφορᾶς τῆς ἐν τοῖς δελτίοις τῶν νομισμάτων διὰ χειρὸς Ποστολάκα ἢ Renardent σημειουμένης, ὅσον ἀφορᾶ τοὺς τύπους, ἐπιγραφὰς ἢ σύμβολα. Ὅσον ἡμῶς ἀφορᾶ τὴν ἀπόδοσιν, ἠκολούθησα πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως, τὴν ἐν ταῖς ἑξήταις κατὰ τὰς τῶ κ. Ποστολάκα, καὶ ἐκεῖ ἐνθα εὐθεῖαν αὐτὴν ἐσφαλμένην καὶ ἀπαράδεκτον.

Ἡ συλλογὴ μετεκομίσθη ἀσφαλῶς εἰς τὸ Νομισμ. Μουσεῖον, ἐνθα ἐπὶ μακρὸν ἐργασθέντες, πρῶτον μὲν συγκατατάξαμεν τὰς δύο σειρὰς αὐτῆς εἰς μίαν συλλογὴν, δευτέρον δὲ προσέβημεν εἰς μελέτην καὶ ἀκριβῆ διόρθωσιν τῶν περιγραφῶν τοῦ Α' μέρους (Νομίσματα Ἱταλιμαίων) τοῦ παρὰ τοῦ κ. Renardent πρὸ εἰκόσκατις καὶ πλέον παρασκευαζομένου χειρογράφου τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ καταλόγου, καὶ τρίτον προσέβημεν εἰς ἐκθεσὶν ἐν καταλλήλῳ ὕψει ὀλοκλήρου τῆς ἐκ χιλίων ἑκτῶν ἑνενηκόντα ἑπτὰ (ἀρ. 1197) νομισμάτων σειρᾶς τῶν προφομαίων τῆς συλλογῆς. Μετὰ τινὰ χρόνον ἔβλεψαμεν ἐκθέσει καὶ ἐκλογῇ τῶν ἀρίστων νομισμάτων τῆς ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς.

Τὸν χειρόγραφον κατάλογον ἐπέμψαμεν τῷ κ. Renardent εἰς Μαρσίνας πρὸς ἐκτύπωσιν.

Σὺν τῇ συλλογῇ παρελάβομεν καὶ δύο κερύνας νομισματοθήκας διορηθείσας ἄλλοτε σὺν τῇ συλλογῇ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δημητρίου· ἐπειδὴ ἡμῶς αὐταὶ δὲν δύνανται νὰ περιλάβωσιν οὐδὲ τὸ τέταρτον τῆς συλλογῆς, ὁ κ. Γ. Δημητρίου προθύμως ἀνέλαβε τῇ αἰτήτῃ ἡμῶν τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς δύο μεγάλων δρυλίων νομισματοθηκῶν διναμένων νὰ περιλάβωσιν ἀριθμὸν νομισμάτων διπλάσιον ἐκείνου ὃν κέκτηται νῦν ἡ συλλογὴ.

Αἱ νομισματοθήκαι αὗται κατασκευάζονται νῦν ὑπὸ τοῦ κ. Steingesser συμφώνως τοῖς σχεδίοις τοῦ κ. Γαίλλερ καὶ ἡμῶν.

Ὅπως δὲ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Μουσείου διατελεῖ ἐν γνώσει πάσης λεπτο-

μερείας ἀναφερομένης εἰς τὴν πολυτίμων τούτων συλλογὴν, ἐλάβομεν ἀντιγραφα ἀπάντων τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, ἀπὸ τοῦ διορητηρίου καὶ ἐντεύθεν, τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων, ἐν ἄλλοις δὲ ἔργασις διατηρημένων καὶ καταθέσαμεν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ Μουσείου.

Συλλογὴ Ζωσιμαδῶν.

Δυνάμει νεωτέρου ἀπὸ τῆς 19 Μαρτίου 1892 χρονολογουμένου ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑκκλησιαστικῶν, παρέλαβον τὴν 20^{ην} τοῦ αὐτοῦ παρὰ τοῦ κ. Α. Ποστολάκα τὴν κλειδὴν τοῦ κιβωτίου τῶν Ζωσιμαίων, περὶ ἧς ἐγράψον ὑμῖν ἐν τῇ προηγουμένῃ ἐκθέσει. Τὴν δὲ 21^{ην} Ἰουλίου συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 93257 (13 Ἰουλίου) διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συνήλθεν ἐν τῇ Κεντρικῇ Ταμείῳ ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Σαρσέντη ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, Νικολαυπίλου Γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, Μ. Λάππα γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑκκλησιαστικῶν, Παύλου Ἰωάννου Πρωτάνους τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, Π. Κηλογορῆ Κεντρικοῦ Ταμείου, ὑμῶν καὶ ἐμοῦ, ἧτις ἀνοίξαμεν τὸ κιβωτίον καὶ ἐπαληθεύσαμεν τὰ ἐν αὐτῷ χρυσᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα καὶ νομισματοθήματα, παρέδωκαμεν αὐτὰ τῷ Νομισμ. Μουσείῳ, ὡς ἀκριβῶς ἀναφέρονται ἐν τοῖς ὑπὸ στοιχεῖα Α', Β', Γ', Δ', Ε', καὶ ΣΤ'. τῶν 2, 3, 7 καὶ 8 Ἰουλίου 1887 πρωτοκόλλοις ζυγίσεως καὶ καταμετρήσεως.

Ὅτω τέλος εἰσῆλθε μετὰ τόσα ἔτη ἀπὸ τῆς διορήσεως αὐτῆς εἰς τὸ Μουσεῖον ἡ σπουδαία αὕτη συλλογὴ, ἡ προορισθεῖσα ὑπὸ τῶν κειμένων αὐτῆς διορητῶν ν' ἀποτελέσῃ πυρῆνα Ἑλληνικοῦ Νομισμ. Μουσείου, ἰδίῳ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν Μόσχᾳ τὸ πλείστον διαβιώσαντος Ζακῆ Ζωσιμα, τοῦ πρώτου Ἑλλήνου τοῦ συλλαβόντος τὴν ἰδέαν τῆς συστάσεως τῆς Ἑθνικῆς ἡμῶν Νομισματικῆς συλλογῆς.

Ἄμα τῇ εἰς τὸ Μουσεῖον εἰσαγωγῇ τῶν πολυτίμων τούτων νομισμάτων ἐπελήφθη τῆς μελέτης κατατάξεως καὶ περιγραφῆς αὐτῶν. Ἐλπίζω δὲ νὰ περατώσω τὸν περιγραφικὸν κατάλογον ἐντὸς τοῦ νέου Ἀκαδημ. ἔτους καὶ νὰ ὑποβάλλω ὑμῖν αὐτὸν ἑτοιμὸν πρὸς ἐκτύπωσιν.

Τὰ πολυτιμώτερα τῶν νομισμάτων καὶ νομισματοθήμων ἐκτίθενται ἤδη ἐφ' ὅσον προχωρεῖ ἡ σύνταξις τοῦ καταλόγου.

*Τὰ παρὰ τῆ Γενικῆ Ἑφορείᾳ τῶν Ἀρχαιοτήτων
ἐκ δωρεῶν νομίσματα.*

Συμφώνως τῷ ὑπ' ἀριθ. 6154 ἀπὸ τῆς 27ης Μαρτίου Ὑπουργικῆ ἐγγράφῳ ἐκδοθέντι συνεπέως αἰτήσεως ἡμῶν, ὁ Γενικὸς Ἑφορὸς τῶν Ἀρχαιοτήτων παρέδωκεν ἡμῖν τὴν 25 Μαΐου διὰ τακτικοῦ πρωτοκόλλου καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς πρῶτοπαρχόντας καταλόγους, ἅπαντα τὰ δωρηθέντα παρὰ διαφόρων εἰς τὸ Ἐθν. Νομισμ. Μουσεῖον νομίσματα, κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς κλοπῆς μέχρι ἀνακουστάσεως τοῦ Μουσείου χρονικὸν διάστημα, περὶ ὧν ἔγραψον ἡμῖν καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ ἐκθέσει ἔστι τὰ παρὰ τῶν κ. Δημ. Βαλταζῆ, ἀνωμόμου ἐκ Σμύρνης, Θ. Α. Τριφύλλη, Λόρδου Jersey, καὶ Θεοδώρου Μαυροκορδάτου. Ἐν ἀριθμῶν τῶν νομισμάτων τούτων εἶδε ἐν τῷ κατωτέρῳ πίνακι τῶν εἰσαχθέντων.

Ὡστε νῦν ἐξ ὧσιν ἐζητήσαμεν παρὰ τῆς Γενικῆς Ἑφορείας τῶν Ἀρχαιοτήτων ὑπολείπεται νὰ παραληφθῶσι μόνον τὰ ἐν ταῖς διαφοραῖς ἀνακαφῆς τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἑθνικῶν Ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν εἰρηθέντα πολυάριθμα νομίσματα.

Κατάλογοι τοῦ Μουσείου.

Ὁ συντελεσθεὶς ἐν χειρογράφῳ κατάλογος, περὶ οὗ ἀνερέσαμεν ἐν τῇ προλαβούσῃ ἐκθέσει ἀποτελέσθη ἐκ τῶν ἐξῆς εἰς ῥύλλον δεδωμένων ἑκκατὸ πέντε τόμων.

Οἱ Α', καὶ Β' αὐτῶν ἀποτελοῦσι συμπλήρωμα τοῦ ἤδη ὑπὸ τοῦ πρώην νομισματογνώμονος δημοσιευθέντος ἐν ἔτει 1872 καταλόγου τῶν ἀρχαίων νομισμάτων τῶν ἀπ' Ἰσπανίας μέχρι τῶν τῆς Μακεδονικῆς βασιλείων.

Ὁ Γ'. τομος περιέχει τὰ ἀπὸ Θεσσαλίας μέχρι Αἰγίνης νομίσματα.

Ὁ Δ'. Τὰ τῆς Πελοποννήσου, Εὐβοίας, Κρήτης καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου.

Ὁ Ε'. Τὰ ἀπὸ τοῦ Κυμμερίου Βοσπόρου μέχρι Αὐδίας.

Ὁ Στ'. Τὰ ἀπὸ Φρυγίας μέχρι Μαυρητανίας τῆς Ἀφρικῆς.

Ὁ Ζ'. Τὰ ρωμαϊκὰ ἀπὸ τῆς δημοκρατίας μέχρι τῆς Αὐτοκρατορίας Ἰουλίᾳς Αἰμῶνας.

Ὁ Η'. Τὰ ἀπὸ Μόροκου Ἀφρικῆς μέχρι Μακρῶν τοῦ νεωτέρου ρωμαϊκοῦ.

Ὁ Θ'. Τὰ ἀπὸ αὐτοκράτορος Ποστούμου μέχρι Ἀνθωνίου ρωμαϊκὰ.

Ὁ Ι'. Περιέχει ἅπασαν τὴν Βυζαντινὴν σειράν.

Ὁ ΙΑ'. Τὰ ἀπὸ Πορτογαλλίας μέχρι δικαίου Ὀλοστέιν μεσαιωνικὰ καὶ νεώτερα νομίσματα.

Ὁ ΙΒ'. Τὰ ἀπὸ Βελγίου μέχρι Ἀμερικῆς ἡμῶν.

Ὁ ΙΓ'. Τὰ νομισματοσχημα, ψήφους, περίπτεα καὶ λοιπὰ νομισματομορφῆ, μεσαιωνικὰ καὶ νεώτερα ἀντικείμενα.

Ὁ ΙΔ'. Τὰ κίβδηλα καὶ διπλὰ τοῦ Μουσείου καὶ

Ὁ ΙΕ'. Τὰ μολύβδινα καὶ πηλῖνα σφύβηλα τοῦ ἀρχαίου κόσμου καὶ τὰ βυζαντινὰ μολυβδόβουλα.

Συνετάξαμεν πρὸς τούτοις ἐν ἰδιαιτέρῳ τόμῳ, ὡς παράρτημα τῶν ἀνωτέρων, κατάλογον τῶν ὑπὸ Π. Γρυτυπούλου κλαπέντων καὶ μὴ εὑρεθέντων νομισμάτων καὶ θέλομεν δημοσιεύσει αὐτὸν ἐν τῇ μεγάλῃ περὶ τοῦ Μουσείου ἐκθέσει.

Ἐπαναλαμβάνω δὲ καὶ πάλιν, κ. Ἑφορε, τὴν παράκλησιν τοῦ νὰ παραχωρηθῶσιν ἡμῖν τὰ μέσα πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν καταλόγων τοῦ Μουσείου, χάριν ἐξασφαλίσεως τῆς συλλογῆς ἀπὸ πάσης καταχρήσεως καὶ χάριν τῆς ἐπιστήμης, ἣ ἂν τοῦτο θεωρῆται ἀκατόρθωτον νῦν, παρακαλῶ νὰ ληρῆθῃ διὰ καταλλήλου προσώπου ἐπίτημον ἀντίγραφον τῶν ἀνωτέρων μετρημένων τόμων τοῦ καταλόγου, καὶ νὰ κατατεθῇ ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας.

Καὶ τὰς ἐν ταῖς λογοδοσίαις τῶν Προτάσεων ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου μέχρι τοῦ 1886 δημοσιευθείσας ἐκθέσεις καὶ καταλόγους τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου, κυρίως ὑπὸ τοῦ πρώην νομισματογνώμονος κ. Α. Παστολάνα, συνακεντρώσαμεν εἰς ἓν ἀδιάσπαστον ὅλον, ἀποτελέσαντες ἐξ αὐτῶν τρεῖς ὑγκώδεις τόμους, ὧν ὁ Α' περιέχει τὰ ἀπὸ τοῦ 1840—1870, ὁ Β' τὰ ἀπὸ τοῦ 1870—1880 καὶ ὁ Γ' τὰ ἀπὸ τοῦ 1880—1886 εἰσαχθέντα καταθέσαμεν δὲ καὶ τούτους ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ τοῦ Μουσείου ὡς χρησιμοτάτας διὰ πάσαν ἐξελεγχῆν τοῦ Μουσείου. Τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ δὲ ἔτους 1886—1887 ὡς καὶ τῶν ἀπὸ Σεπτεμβρίου μέχρι Ὀκτωβρίου μηνῶν τοῦ ἐπομένου, ὅποτε ἕνεκα τῆς κλοπῆς διακόπη μέχρι τοῦ 1890 ἡ λειτουργία τοῦ Μουσείου δὲν ἐδημοσιεύθη κατάλογος τῶν εἰσαχθέντων. Ἐν τῷ χειρογράφῳ βιβλίῳ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Μουσείου, εἶδουμεν καταγεγραμμένα κατ' ἀριθμῶν μόνον τὰ μέχρι τῆς 31 Ἀπριλίου 1887 εἰσαχθέντα νομίσματα, ἀλλὰ περιγραφὴν αὐτῶν οὐδεμίαν.

Εὐτυχῶς ὁ κ. Πουσταλάκης παραχώρησεν ἡμῖν προθύμως πῦλλὰ χειρόγραφα φύλλα περιέχοντα πολλὰς λεπτομερεῖς περιγραφὰς διακρίσεων τῶν τελευταίων ἀειρωδῶν, οὐκ ὀλίγας δὲ τοιαύτας εὗρημεν δημοσιευμένας ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» ἀπὸ τῆς 11 Φεβρουαρίου μέχρι τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1887· ἐξ ἀπάντων τούτων ἀπετελέσαμεν τόμον περιέχοντα περιγραφὴν ἀπάντων σχεδῶν τῶν κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1886--1887 δωρηθέντων νομισμάτων, καὶ καταθέτημεν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Μουσείου.

Εἰς ἀγορὰς νομισμάτων προσέβημεν ὀλιγίστως, καὶ δὴ ὅσκις ἐπαρουσιάσθησαν πᾶντα εὐκαιρία ἐγένοντο δὲ αὐταὶ δαπάνη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας. Τὰ νομίσματα ταῦτα περιγραφήσονται ἐν τῷ λεπτομερεῖ καταλόγῳ τῶν κατὰ τὸ παρὸν Ἀκαδημ. ἔτος εἰσαχθέντων νομισμάτων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδὲ κατ' ἑπιπέδου ἀνυπόμεινον αὐτὰ ἐν τῷ κατωτέρῳ συνοπτικῷ πίνακι, ἐπειδὴ εἰσέτι παραμένουσιν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας.

Χάρων πλείονος ἀσφαλείας ἐτυποθετήθησαν ἐν τῷ Μουσείῳ δύο μικροὶ ἡλεκτρικαὶ λαμπτήρες, οἵτινες φωτίζουν τὰς νύκτας τὸ εσωτερικὸν τοῦ Μουσείου, καὶ ἐπιτρέπουσιν εἰς τοὺς ἐξώθεν στρατιωτικοὺς φρουροὺς νὰ ἐπιβλέπωσι τὰ ἐν τῷ Μουσείῳ ἀσφαλέστερον.

Τὸ Ἀρχεῖον ἐπλουτίσθη δι' ἀντιγράφων πολλῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, ἀνυπόμεινον εἰς τὰ τοῦ Μουσείου, κατατεθειμένων δὲ ἐν τοῖς Ἀρχείοις τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, Ἀρχαιολογ. Ἐταιρείας, Ἐθνικῆς Ἐφορείας Ἀρχαιοτήτων κλπ.

Ἡ Βιβλιοθήκη ἐπλουτίσθη δι' ὀλίγων μόνον βιβλίων, εἰς συστηματικὴν ἐργασίαν πρὸς πλήρωσιν τῶν σπουδαιωτέρων κενῶν αὐτῆς καὶ πρακτικωτέρων κατὰ τὴν αὐτῆς δὲν προσέβημεν εἰσέτι ἐλλείψει χρόνου.

Ἡ ἐκθεσις τῆς ἐκλογῆς τῶν νομισμάτων δὲν ἐπερατώθη εἰσέτι κατ' ὀλοκληρίαν διότι πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς ἐκθεσιν τῶν νομισμάτων καὶ νομισματοσήμεων τῆς συλλογῆς τῶν μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων χρόνων ἀνεμείνομεν τὴν ἀπαπεράτωσιν τῶν δαπάνη τοῦ Πανεπιστημίου κατασκευασθῆσάντων τεσσάρων μεγάλων ἐκθεματικῶν τραπέζων τῶν ἤδη κατ' ὄλα ἐτοιμῶν, πρὸ παντὸς δὲ ἀνεμείνομεν τὴν παράδοσιν τῶν Ζωσιμαίων νομισμάτων, ἕτινα μόλις πρὸ τινος παρελάβομεν. Ἦδη ἡμῶς ἤρξάμεθα καὶ τῆς

ἐκθέσεως ταύτης ἣτις ἐντὸς τοῦ ἤδη ἀρξαμένου ἔτους περατωθήσεται ἐντελῶς, ὡς ἐλπίζω.

Ὡς καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ ἐκθέσει ἀνέφερον αἱ πρὸς ἐγκατάταξιν τῶν νομισμάτων κατασκευασθῆσάναι ἀποταμειωτικὰ νομισματοθῆκαι δὲν ἐπῆρκεσαν δι' ὀλοκληρίαν τὴν συλλογὴν. Εἶναι δὲ, μάλιστα νῦν μετὰ τὴν προσθήκην τῶν χιλιάδων νομισμάτων εἰσαχθέντων κατὰ τὸ παρὸν Ἀκαδημ. ἔτος, κατεπειγόντως ἐπανάγκαι νὰ κατασκευασθῶσι καὶ ἄλλαι τὰ πρὸς τοῦτο σχέδια προετοιμάσων ἤδη τῇ αἰτήσει ἡμῶν ὁ κ. Τσίλλερ ἐλπίζω δ' ὅτι θὰ παραχωρηθῆ ἡμῖν ἡ πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν δαπάνη.

Ἀνεφέραμεν εὐσεβᾶστως ὑμῖν καὶ τῷ Σ. Ἰπουργεῖῳ ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ὅτι οἱ ὑπάρχοντες νόμοι καὶ Βασιλικὰ διατάγματα περὶ τοῦ Μουσείου καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίας, οὐδόλως ἐπαρκοῦσι νῦν πρὸς ἀποδοσκοπὸν αὐτοῦ λειτουργίαν καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐν αὐτῷ ἔθνικῆς περιουσίας, πρὸς δὲ τοὺς λόγους ἦτι ὁ ἐσχάτως δημοσιευθεὶς κανονισμὸς τοῦ Νομισμ. Μουσείου καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίας, εἶναι ἐντελῶς ἀνεφάρμοστος. Συγχρόνως ὑπεβάλλομεν σχέδιον νέου οργανισμοῦ, θυνάμενον, ὡς νομίζομεν, νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν περιουσίαν, τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν ἀκόπτημον ἐπιστημονικὴν χρησιμοποίησιν τοῦ Μουσείου. Δυστυχῶς μέχρι τοῦδε δὲν ἠδυνήθη τὸ Σ. Ἰπουργεῖον, ὡς προφορικῶς ἐπληροφόρησεν ἡμᾶς ἡ ὑπηρεσία, νὰ σκευθῆ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρόκειται ἡμῶς, κατὰ μανθάνομεν, νὰ ληφθῆ σπουδαία πρόνοια περὶ τούτου κατὰ τὴν προσεχῆ βουλευτικὴν σύνοδον.

Δωρεαὶ ἐγένοντο καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἕλικις ἀθήρητοι οὐκ ὀλίγαι ὡς βλέπεται ἐκ τοῦ ἐπομένου πίνακος, ἐν ᾧ καταγράφονται συνοπτικῶς τὰ κατὰ τὸ λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰσαχθέντα εἰς τὸ Μουσεῖον νομίσματα.

1891		ΧΡ	ΑΡ	ΚΡ	ΧΑ	Μ	Π	Δ	τὸ ὅλον
10 Σεπτιου	Ἐξ ἀγορᾶς Νομισματώσεων Ἰωάννου Λαμίου . . .				1				
31 »	Δωρεὰ τοῦ ἐν Λονδίνῳ κ. Greville Chester . . .				1				
3 Ἰβριου	Δωρεὰ Δημητρίου Α. Πικραδημητράκη ἐκ Κισάμου τῆς Κρήτης . . .					5	1		7
4 »	Δωρεὰ Δημ. Κ. Κλοστούπη . . .		1		20				21
8 καὶ 9	» Παναγ. Πετριμέζη . . .				12				12
12 »	» Λύγερικ. Σταγιάννου . . .				3				3
14 »	» Δ. Π. Μικρομηγάλη . . .		14		75	4			93
16 »	» Ἑλληνας ἀνονύμου . . . (Δύο δακτυλιόβια καὶ μία τροχίλις)	1	70		153	2		3	229
16 Δεβριου	Ἐξ ἀγορᾶς δι' Ἀνδρέου Σκιαδ. . .		2		2				4
16 Ἰαν.	Ἰταλὸν δι' ἐγγράφου τοῦ Γενιοργίου τῶν Ἑκκλησιαστικῶν . . .								1
1892	Ἐξ ἀγορᾶς . . .		9		9				11
10 Μαρτ.	» » . . .								3
14 »	» » . . .								2
20 »	Δωρεὰ Π. Φαρουτάκη Κρητός . . .				2				2
1 Ἀπριλ.	Τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον τὰ παρά τῆς Ἀρχαιολ. Ἐταιρίας παραχωρηθέντα τῷ Ἑθνικῷ Νομισμ. Μουσείῳ νομισματᾶ . . .								
	Προτόκολλον Α.	265	58						323
	» Β.		379						379
	» Γ.		445		47				492
	» Δ.				1155				1155
	» Ε.				815				816
	» Σ.				987				987
	» Ζ.		32		2479	6			2517
	» Η.				10262				10262
	» Θ.	23	283		5708		509		6523
20 »	Δωρεὰ Στεφάνου Ἀποστόλου . . .				175				175
5 Μαΐου	» Γ. Φιλιππουπόλεως, προξένου . . .		3		3				6
	Εἰς μεταφορὰν . . .	289	1300		21908	13	513		24023

1892		ΧΡ	ΑΡ	ΚΡ	ΧΑ	Μ	Π	Δ	τὸ ὅλον
Μαΐου	Ἐκ μεταφορᾶς . . .	289	1300		21908			513	24023
»	κ. Στεφάνου Αρχηγού-μη, ὑπουργοῦ . . .					1			1
»	» ὁ αὐτὸς ἐκ μέρους τοῦ κ. Βιτάλη, προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Μακαδονίᾳ . . .				107				107
»	» Ἀλεξάνδρου Ν. Μελατοπούλου . . .						1		1
»	Ἡ διὰ τῶν πρωτοκόλλων Α—Ζ, τῶν ἀπὸ τῆς 9 Μαρτίου 1892, εἰσαχθεῖσα εἰς τὸ Ἑθν. Νομισμ. Μουσεῖον νομισματικὴ συλλογὴ τοῦ φιλογενεοῦς διαρητοῦ Ἰωάννου Δημητρίου τοῦ Αθηναίου Α. τὰ ἐν τῷ ἐντύπῳ καταλόγῳ περιγραφόμενα . . .	47	912	1208	1466	7		3	3613
»	Β. τὰ συμπληρωματικά . . .	53	379	453	689	4		2	1580
1 Ἰουνίου	Δωρεὰ Γερασίμου Ζαχοῦ, ἀξιωματικοῦ τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ . . .					2			2
»	Δωρεὰ Σταύρου Μανδουβάλου, προξενικοῦ πράκτορος ἐν Μεραβῆ . . .					3		7	10
6 »	Τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 149 καὶ 401 . . .								
	τὸ τῆς 16 Ἰουνίου 1892, ἐγγράφου τῆς Ἐφορείας τῆς Ἑθν. Βιβλιοθήκης, ἀπέστειλεν ἡμῖν ἵνα καταθέσωμεν ἐν τῇ ἰδιαιτέρῃ συλλογῇ τοῦ Πανεπιστημίου νομισματῶσιν . . .							20	20
	Εἰς μεταφορὰν . . .	389	2597	1661	24197	25		513	29387

* Ἐν τῇ ἀριθμησῇ αὐτῶν ἴσως ἐγένετο λάθος, τὸ ἄθροισμα ἴσως εἶναι κατὰ δύο ἢ μία νομίσματα γαλιτέρον ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἦτο δύσκολον ἡμῖν νὰ ἐπακριβάσωμεν τοῦτο.

	XP	AP	KP	XA	M	Π	Δ	τὸ ἔλκ.
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	389	2597	1661	24197	25		518	2938
16 Ἰουν. Δωρεὰ Νικολάου Ντίκα . . .								
22 » Ἡ διεύθυνσις τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς . . .				4				
3 Ἰουλίου Παρέλαβον παρὰ τῆς Γενικῆς Ἰδιορίας τῶν Ἀρχαιοτήτων διὰ πρωτοκόλλου τῆς 25 Μαΐου 1893 τὰ ἑξῆς νομίσματα . . .								
Α. Τὰ ἐκ δωρεᾶς Δημητρου Βαλτατζῆ . . .	2	9		392			4	40
Β. Τὰ ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ αὐτοῦ . . .	2	2		51				5
Γ. Τὰ ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ αὐτοῦ . . .		12		52	1			6
Δ. Τὰ ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ αὐτοῦ . . .		7		4				11
Ε. Συνέχεια τῆς αὐτῆς δωρεᾶς . . .				164				166
Σ. Δωρεὰ ἀνονόμου ἐν Σμύρῃ . . .		19		442	1			462
Ζ. Δωρεὰ Θ. Α. Τριφύλλου τοῦ ἐν Γεθόμνῳ τῆς Κρήτης . . .		11		50				61
Η. Νομίσματα καὶ νομισματώσιμα τῆς μεγάλης Βρετανικῆς Διοικήσεως ὑπὸ τοῦ λόβου Jersey διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Χαρ. Τρικούπη (ἴδε Ἀρχ. δελτίον 1888 Σελ. 149). . .	5	8		1				14
Θ. Χρυσῶν νομισματώσιμον Μιαούλη ναύαρχου διατεθέν ὑπὸ τοῦ κ. Θεοδ. Μαυροκαρδάτου διὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Χαρ. Τρικούπη (Ἀρχ. δελ. 1888 Σελ. 153) . . .	1							1
Ἐκ μεταφορᾶν . . .	399	2667	1661	25357	27		522	30633

	XP	AP	KP	XA	M	Π	Δ	τὸ ἔλκ.
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	399	2667	1661	25357	27		622	30633
Ἰουλίου Δωρεὰ Ἰ. Δ. Ἀφθονίδου . . .		17		46				63
5 » Κληροδοτήμα Γεωργ. Π. Λασκαρίδου . . .		57		44		10		111
8 » Δωρεὰ ἀνονόμου ἐκ Σμύρνης . . .		175		20	23			218
Ἀγούσ. Δωρεὰ Μιλτιάδ. Φωτιάδου . . .				34				34
Ἰουλ. Εἰσῆχθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον τὰ ἐκ τῆς δωρεᾶς τῶν Λωσιμαδῶν νομίσματα νομισματώσιμα καὶ λοιπά . . .								
Πρωτόκολλον Β.								
Χρυσῶν σάκκος ἄρ. 1	212							212
» » » 2	318							318
Πρωτόκολλον Γ.								
Ἀργυρῶν σάκκος ἄρ. 1		100						100
» » » 2		309						309
» » » 3		46						46
» » » 4		849						849
» » » 5		377						377
» » » 6		452						452
» » » 7		96						96
» » » 8		95		5				100
» » » 9		112						112
» » » 10		89						89
» » » 11		75						75
» » » 12		153		50				203
» » » 13		11						11
» » » 14		81						81
» » » 15		89						89
Πρωτόκολλον Δ.								
Ἀργυρῶν σάκκος ἄρ. 16		126		2				128
» » » 17		205						205
» » » 18		83		1				84
» » » 19		752						752
» » » 20		818						818
Λι πέντε θῆκαι δερμάτιναι . . .		95						95
Χαλκῶν σάκκος ὑπ' ἄρ. 7 . . .				137				137
Διάγραμμα . . .		1		1				2
	929	7930	1661	25697	50		532	36799

ἔτσι χρυσᾶ νομίσματα ἑνεακόσια εἰκοσιν ἑννέα, ἀργυρᾶ ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑνεακόσια τριακοντα, ἐκ κράματος χάλια ἑξακόσια ἑξήκοντα ἑν, χαλκᾶ εἰκοσιπέντε χιλιάδες ἑξακόσια ἑνενηκοντα ἑπτὰ, μολύβδινα πενήκοντα καὶ διαφορὰ πεντακόσια τριάκοντα δύο· τὸ ὅλον τριάκοντα ἕξ χιλιάδες καὶ ἑπτακόσια ἑνενηκοντα ἑννέα νομίσματα καὶ νομισματοσῆμα.

Ἐν οὐδενὶ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Μουσείου εἰπή/θη τόσον μέγας ἀριθμὸς νομισμάτων ἐν τῷ Μουσείῳ. Εἶναι ὅμως ἀληθές ὅτι πολλὰ τῶν νομισμάτων τούτων κυρίως τῶν παρὰ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας παραχρηθέντων, εἰσὶ διπλᾶ ἢ ἄγρηστα. Περὶ τούτων ἰδὲ γράψομεν λεπτομερέστερον ἐν ταῖς περιγραφικαῖς ἐκάστης διαθεῖς καταλόγοις.

Σημειωτέον ὅτι ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πίνακι ἢ κατὰ μέταλλα διαίρεσις τῶν Νομισμάτων καὶ τῆς Ἀρχαιολ. Ἐταιρίας ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὰ πρωτόκολλα τῆς πρώτης παραδόσεως. Ἀκριβῆς ὅμως ἐξέτασις τοῦ μετάλλου ἐνὸς ἐκάστου τῶν νομισμάτων θέλει βεβαίως μεταβάλλει τοὺς ἀριθμοὺς ἐν πολλοῖς δι' αὐτῶν λόγους θέλομεν ἐκθέσει ἄλλοτε λεπτομερέως.

ΣΗΜ. Τῶν Νομισμάτων τὰ 530 χρυσᾶ νομίσματα ζυγίσθησαν γραμμάρια 5.113, τ' ἀργυρᾶ 5014 γραμμάρια 79.977 καὶ τὰ 106 χαλκίνα γραμμάρια 141, ἔτσι τὸ ὅλον γραμμάρια 89334.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1892

Εὐπειθέστατος

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΣΠΟΡΩΝΟΣ

Νομισματογνώμων, Διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ
Νομισματικοῦ Μουσείου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΚΟΝ ΕΤΟΣ 1891 — 92

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΚΑΙ ΙΑΝΕΠ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ

ΔΩΡΗΘΕΝΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

1893